

SPLOŠNA MATURA IZ ITALIJANŠČINE KOT MATERINŠČINE V LETU 2012

Poročilo DPK SM za italijanščino kot materinščina

Vsebina

1	Struktura kandidatov	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi– primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz italijanščine kot materinščine – primerjava po letih	4
1.3	Podrobnejša struktura pri izpitu splošne mature iz italijanščine kot materinščine v spomladanskem izpitnem roku 2012.....	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz italijanščine v spomladanskem izpitnem roku 2012.....	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah.....	7
2.2	Meje med (točkovnimi) ocenami	10
2.3	Porazdelitev dosežkov po (točkovnih) ocenah.....	11
3	Splošni podatki kandidatov pri izpitu splošne mature iz italijanščine kot materinščine v spomladanskem izpitnem roku 2012.....	13
4	Vsebinska analiza dosežkov za vzorec SM	15
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita	15
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	16
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih.....	17
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov.....	20
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	21
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	22
5.1	Zunanje ocenjevanje	22
5.2	Ugovori na oceno in na način izračuna izpitne ocene	22
6	Povzetek.....	23
6.1	Ocena uspeha kandidatov	23
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	24
6.3	Druge ugotovitve	24

Avtorji:

Dora Manzo, glavna ocenjevalka za italijanščino kot materinščino

Anita Dessardo, tajnica DPK SM za italijanščino kot materinščino

dr. Nives Zudič Antonič, predsednica DPK SM za italijanščino kot materinščino

Erika Semen in dr. Gašper Cankar, Državni izpitni center (poglavja od 1 do 3 in podatki za poglavje 4)

Poročilo je potrdila DPK SM za italijanščino kot materinščino na svoji 1. redni seji 11. 10. 2012.
Ljubljana, oktober 2012

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za udeležene kandidate v **spomladanskem izpitnem roku splošne mature** prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

- a) **vzorec SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in poklicnih maturantov). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: vzorec SM;

- b) **kandidate SM** (vzorec SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno maturo (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

–vzorec SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo) in

–**ostali SM**, to so:

kandidati z maturitetnim tečajem,

21-letniki,

odrasli,

kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,

kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,

kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in

kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

- c) **kandidate PM** (kandidati poklicne mature s posameznim izpitom pri splošni maturi) predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit SM.

Okrajšava: kandidati PM.

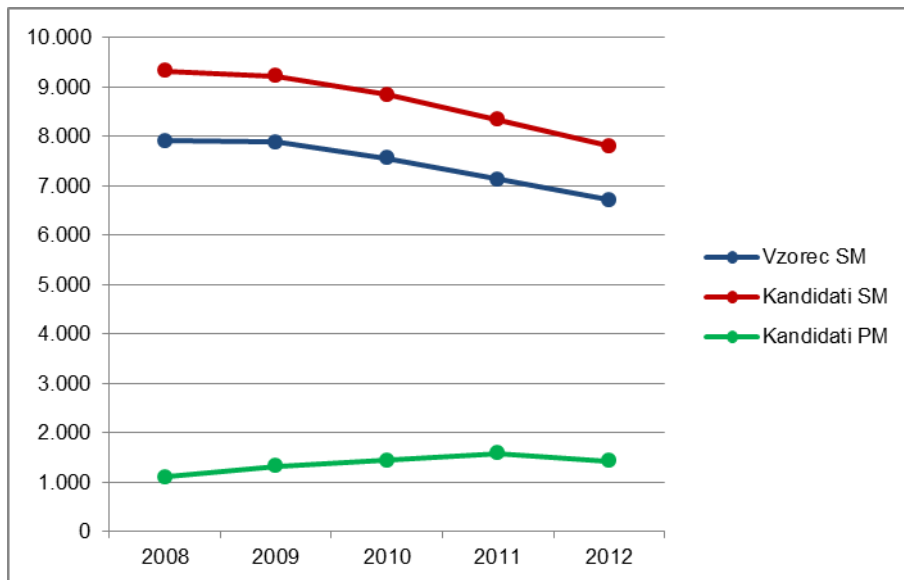
1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskih izpitnih rokih splošne mature v letih od 2008 do 2012. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: Število udeleženih kandidatov SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2008–2012

Leto	Vzorec SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2008	7.910	9.333	1.111
2009	7.889	9.221	1.332
2010	7.561	8.844	1.441
2011	7.138	8.343	1.584
2012	6.715	7.808	1.428

Slika 1.1.1: Število udeleženih kandidatov SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2008–2012

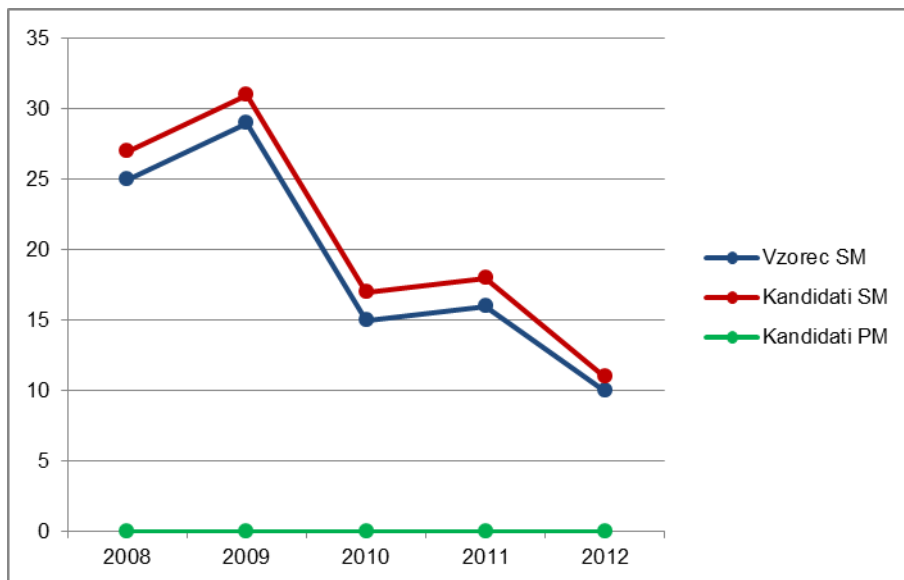
1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz italijanščine kot materinščine – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali italijanščino v spomladanskih izpitnih rokih splošne mature v letih od 2008 do 2012. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz Italijanščine kot materinščine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2008–2012

Leto	Vzorec SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2008	25	27	0
2009	29	31	0
2010	15	17	0
2011	16	18	0
2012	10	11	0

Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz Italijanščine kot materinščine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2008–2012

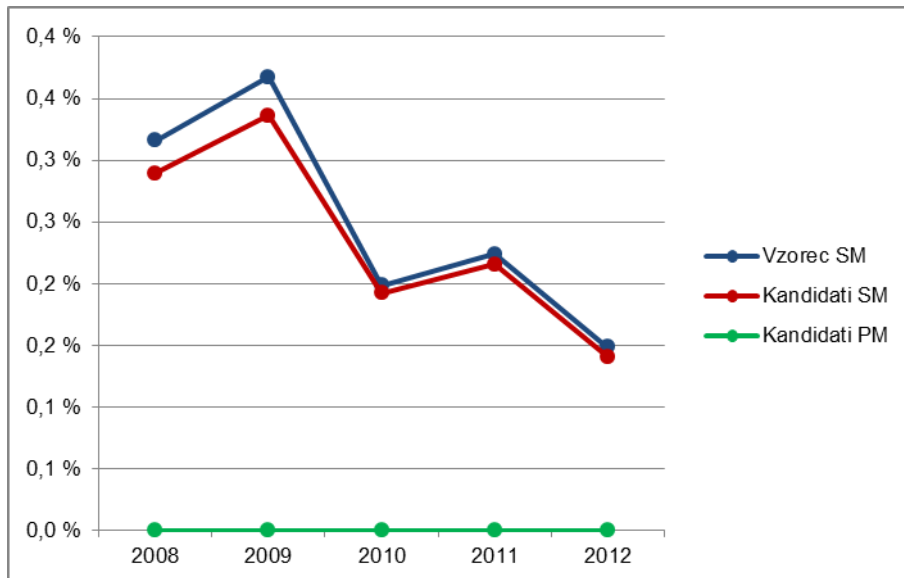

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali italijanščino kot materinščino (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskih izpitnih rokih splošne mature v letih od 2008 do 2012 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz Italijanščine kot materinščine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2008–2012

Leto	Vzorec SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2008	0,3 %	0,3 %	0,0 %
2009	0,4 %	0,3 %	0,0 %
2010	0,2 %	0,2 %	0,0 %
2011	0,2 %	0,2 %	0,0 %
2012	0,1 %	0,1 %	0,0 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz italijanščine kot materinščine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2008–2012

1.3 Podrobnejša struktura pri izpitu splošne mature iz italijanščine kot materinščine v spomladanskem izpitnem roku 2012

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz italijanščine kot materinščine v spomladanskem izpitnem roku 2012. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo in predstavljajo vzorec SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz italijanščine kot materinščine v spomladanskem izpitnem roku 2012

	Število	Delež
Splošna gimnazija	10	90,9 %
Klasična gimnazija	0	0,0 %
Gimnazija	10	90,9 %
Tehniška gimnazija	0	0,0 %
Ekonomska gimnazija	0	0,0 %
Umetniška gimnazija	0	0,0 %
Strokovna gimnazija	0	0,0 %
Vzorec SM	10	90,9 %
Ostali SM	1	9,1 %
Kandidati SM	11	100,0 %
Kandidati PM	0	0,0 %

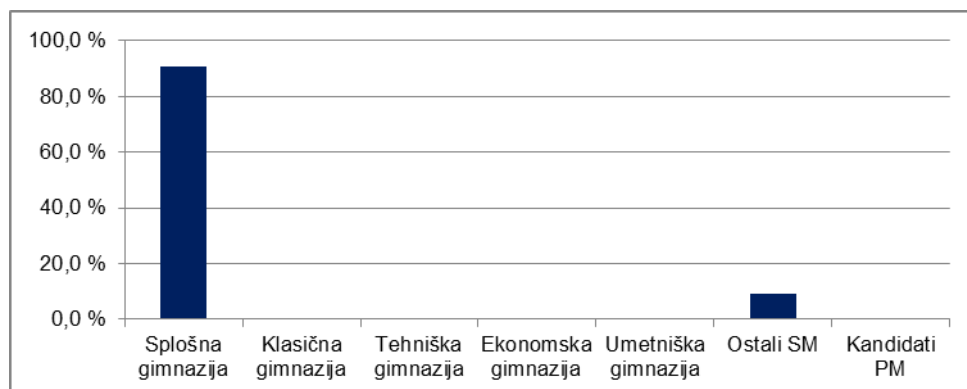
gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

vzorec SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = vzorec SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz italijanščine kot materinščine v spomladanskem izpitnem roku 2012

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz italijanščine v spomladanskem izpitnem roku 2012

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah v spomladanskem izpitnem roku SM 2012 pri italijanščini kot materinščini v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.2 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

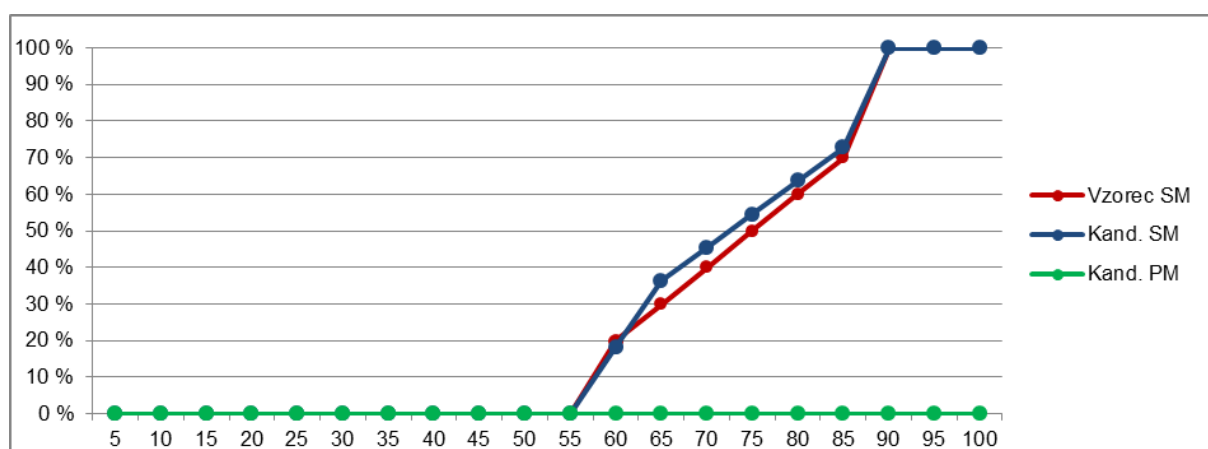
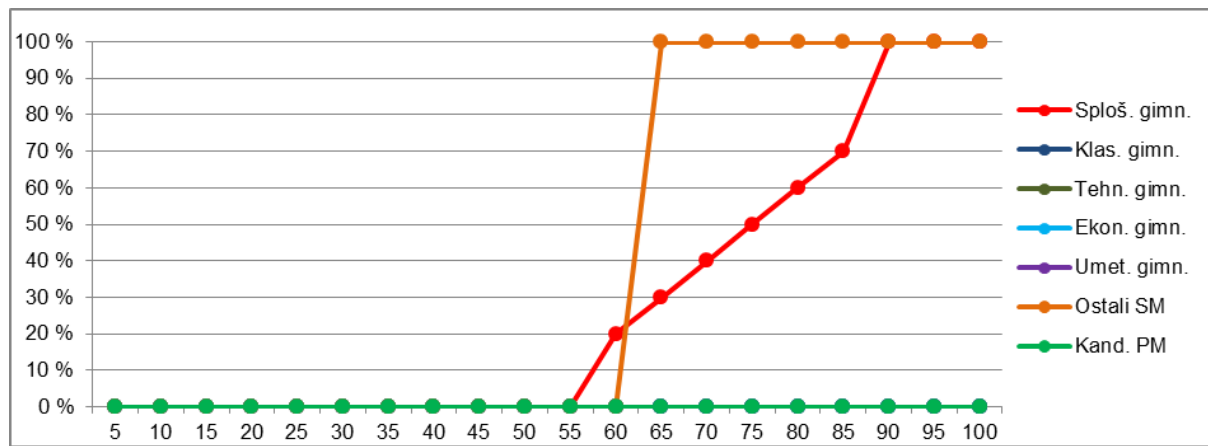
Preglednica 2.1.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekonom. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Vzorec SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21-25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31-35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36-40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41-45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46-50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51-55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56-60	2	0	2	0	0	0	0	2	2	0	0
61-65	1	0	1	0	0	0	0	1	2	1	0
66-70	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
71-75	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
76-80	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
81-85	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
86-90	3	0	3	0	0	0	0	3	3	0	0
91-95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
96-100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	10	0	10	0	0	0	0	10	11	1	0

Preglednica 2.1.2: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Vzorec SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	-
10	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	-
15	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	-
20	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	-
25	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	-
30	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	-
35	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	-
40	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	-
45	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	-
50	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	-
55	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	-
60	20 %	-	20 %	-	-	-	-	20 %	18 %	0 %	-
65	30 %	-	30 %	-	-	-	-	30 %	36 %	100 %	-
70	40 %	-	40 %	-	-	-	-	40 %	45 %	100 %	-
75	50 %	-	50 %	-	-	-	-	50 %	55 %	100 %	-
80	60 %	-	60 %	-	-	-	-	60 %	64 %	100 %	-
85	70 %	-	70 %	-	-	-	-	70 %	73 %	100 %	-
90	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	100 %	-
95	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	100 %	-
100	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	100 %	-

Slika 2.1.2: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

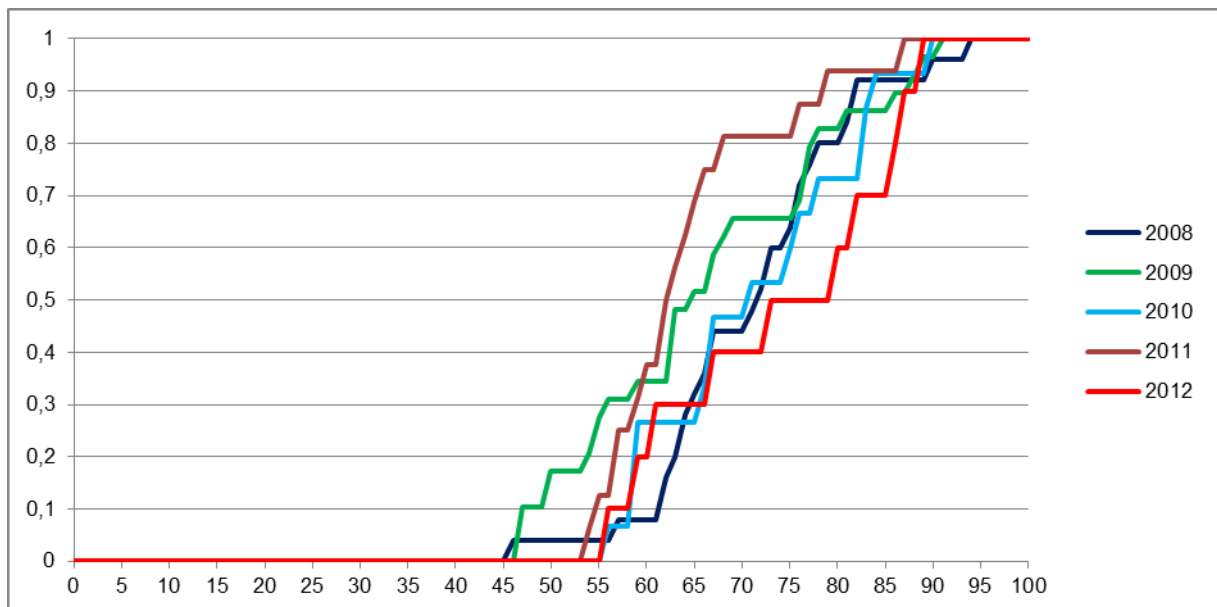
2.2 Meje med (točkovnimi) ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med točkovnimi ocenami v letih od 2008 do 2012, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za vzorec SM, na katerem se postavljajo meje med točkovnimi ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med točkovnimi ocenami v zadnjih petih letih

Leto	Točkovne ocene						
	2	3	4	5	6	7	8
2008	50	60	65	71	77	81	89
2009	47	59	65	68	76	81	88
2010	50	59	64	70	75	80	90
2011	50	60	65	70	75	81	90
2012	50	60	65	71	76	82	90

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – vzorec SM

2.3 Porazdelitev dosežkov po (točkovnih) ocenah

Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po točkovnih ocenah v spomladanskem izpitnem roku SM 2012 pri italijanščini kot materinščini (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.2 pa delež kandidatov s posameznimi točkovnimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

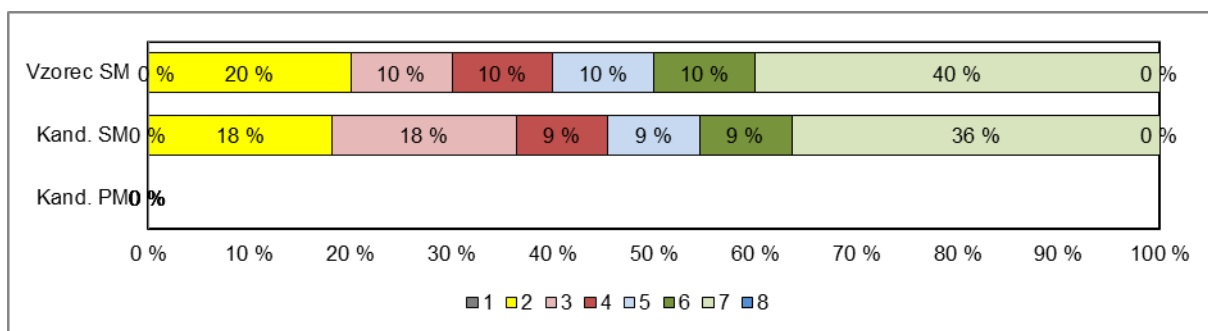
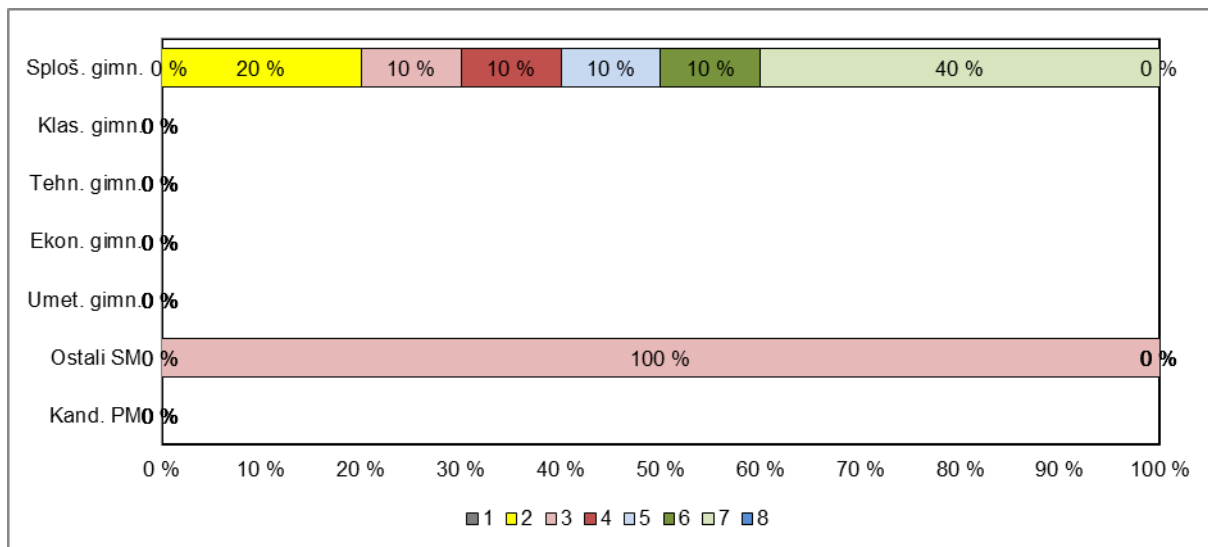
Preglednica 2.3.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po točkovnih ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Vzorec SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	2	0	2	0	0	0	0	2	2	0	0
3	1	0	1	0	0	0	0	1	2	1	0
4	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
5	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
6	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
7	4	0	4	0	0	0	0	4	4	0	0
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uspešni	10	0	10	0	0	0	0	10	11	1	0
Skupaj	10	0	10	0	0	0	0	10	11	1	0

Preglednica 2.3.2: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po točkovnih ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Vzorec SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	-
2	20 %	-	20 %	-	-	-	-	20 %	18 %	0 %	-
3	10 %	-	10 %	-	-	-	-	10 %	18 %	100 %	-
4	10 %	-	10 %	-	-	-	-	10 %	9 %	0 %	-
5	10 %	-	10 %	-	-	-	-	10 %	9 %	0 %	-
6	10 %	-	10 %	-	-	-	-	10 %	9 %	0 %	-
7	40 %	-	40 %	-	-	-	-	40 %	36 %	0 %	-
8	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	0 %	-
Uspešni	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	100 %	-
Skupaj	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	100 %	-

Slika 2.3.2: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po točkovnih ocenah

3 Splošni podatki kandidatov pri izpitu splošne mature iz italijanščine kot materinščine v spomladanskem izpitnem roku 2012

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) kandidatov, ki so opravljali izpit SM iz italijanščine kot materinščine v spomladanskem izpitnem roku 2012.

Preglednica 3.1: Splošni podatki kandidatov pri izpitu SM iz italijanščine kot materinščine v spomladanskem izpitnem roku 2012

	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Vzorec SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	10	0	10	0	0	0	0	10	11	1	0,00
Povprečni splošni uspeh pri SM*	20,90	-	20,90	-	-	-	-	20,90	20,09	12,00	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	3,90	-	3,90	-	-	-	-	3,90	3,82	3,00	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	3,80	-	3,80	-	-	-	-	3,80	3,73	3,00	-
Povprečna točkovna ocena pri predmetu SM	5,00	-	5,00	-	-	-	-	5,00	4,82	3,00	-
Povprečna originalna točkovna ocena pri predmetu SM**	5,00	-	5,00	-	-	-	-	5,00	4,82	3,00	-
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	73,75	-	73,75	-	-	-	-	73,75	72,55	60,50	-
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	76	-	76	-	-	-	-	76	72	60	-
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	12,55	-	12,55	-	-	-	-	12,55	12,56	-	-
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	3,80	-	3,80	-	-	-	-	3,80	3,73	3,00	-
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	3,30	-	3,30	-	-	-	-	3,30	3,27	3,00	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in točkovne ocene pri predmetu SM*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija točkovne ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija točkovne ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija točkovne ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija točkovne ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija notranjega in zunanega dela pri SM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neuspešni z NP	0,00	-	0,00	-	-	-	-	0,00	0,00	0,00	-
Neuspešni brez NP	0,00	-	0,00	-	-	-	-	0,00	0,00	0,00	-

*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

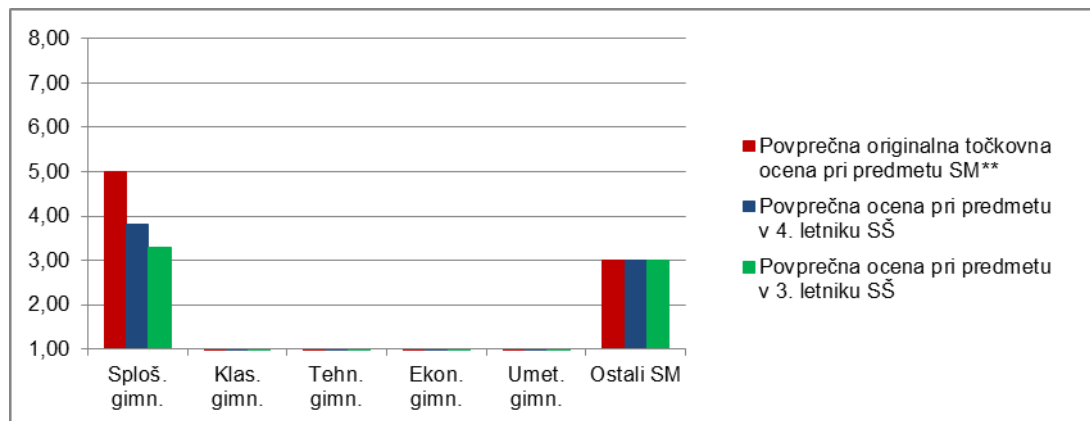
**Originalna točkovna ocena je ocena pri predmetu splošne mature, izračunana iz odstotnih točk brez upoštevanja NP, ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno točkovno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacije ne izračuna.

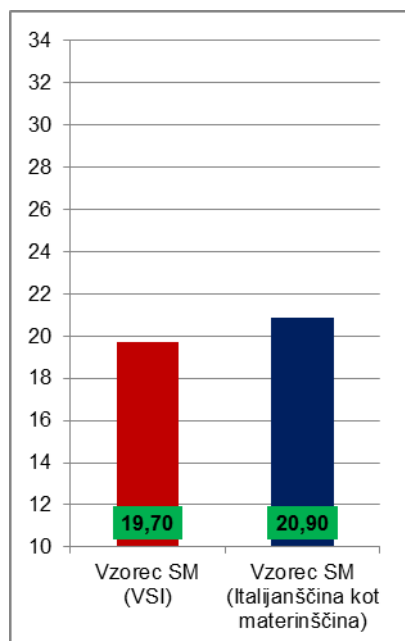
Slika 3.1.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne točkovne ocene pri izpitu SM iz italijanščine kot materinščine in povprečnih ocen pri italijanščini kot materinščini v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Slika 3.1.1: Povprečne ocene pri italijanščini kot materinščini v spomladanskem izpitnem roku 2008–2012

Slika 3.1.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2012 prvič v celoti opravljali splošno maturo (vzorec SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz italijanščine kot materinščine (vzorec SM – ITM).

Slika 3.1.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri italijanščini kot materinščini

4 Vsebinska analiza dosežkov za vzorec SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za vzorec SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz italijanščine kot materinščine v spomladanskem izpitnem roku SM 2012.

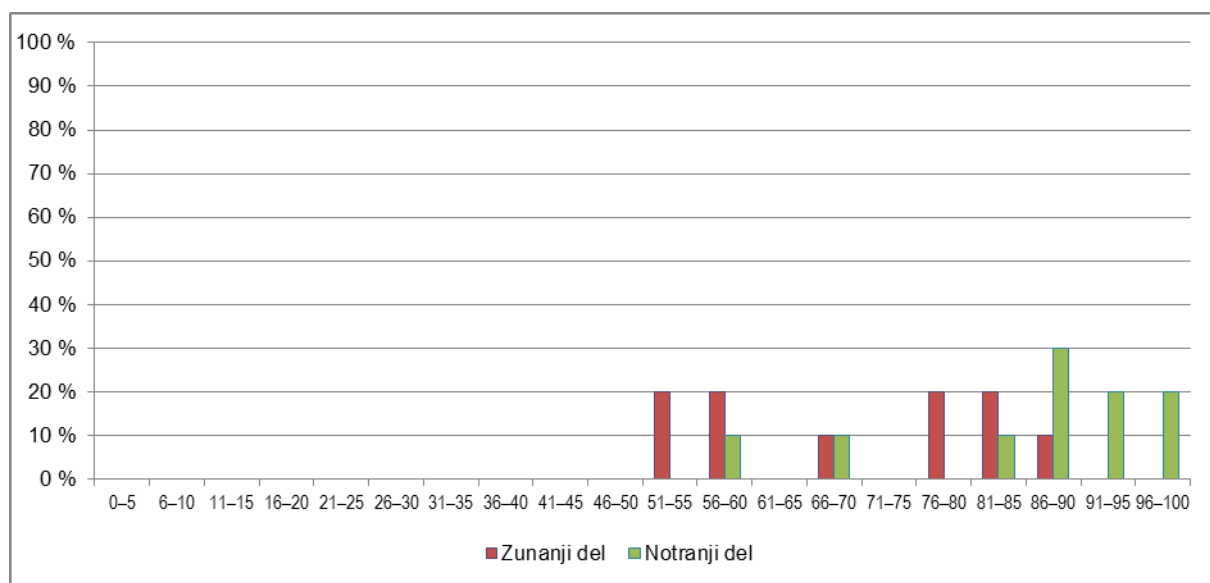
Preglednica 4.1.1: Osnovni statistični podatki

	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	10	10
Povprečno število odstotnih točk	56,25	17,50
Standardni odklon odstotnih točk	10,78	2,59
Maksimalno število odstotnih točk	69,00	20,00
Povprečna težavnost	0,70	0,88

Preglednica 4.1.2: Relativna frekvenčna porazdelitev vzorca SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	0 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	0 %	0 %
26–30	0 %	0 %
31–35	0 %	0 %
36–40	0 %	0 %
41–45	0 %	0 %
46–50	0 %	0 %
51–55	20 %	0 %
56–60	20 %	10 %
61–65	0 %	0 %
66–70	10 %	10 %
71–75	0 %	0 %
76–80	20 %	0 %
81–85	20 %	10 %
86–90	10 %	30 %
91–95	0 %	20 %
96–100	0 %	20 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.2: Relativna frekvenčna porazdelitev vzorca SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za vzorec SM po posameznih izpitnih polah iz italijanščine kot materinščine v spomladanskem izpitnem roku SM 2012.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1	Izpitna pola 2	Ustni izpit
Število kandidatov	10	10	10
Povprečno število odstotnih točk	33,25	23,00	17,50
Standardni odklon odstotnih točk	8,32	2,99	2,59
Maksimalno število odstotnih točk	50,00	30,00	20,00
Povprečna težavnost	0,67	0,77	0,88

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

4.3.1 Prva izpitna pola: razpravljalni esej

Ocenjevanje razpravljalnega eseja temelji na **vsebinskem delu** (30 točk) ter na **jeziku in obliki** (20 točk); ti so razdeljeni na 10 postavk. **Prvi del** je sestavljen iz poznavanja teme (8 točk), iz usklajenosti z navodili (6 točk), iz koherence in besedilne kohezivnosti (6 točk), iz vsebinske usklajenosti besedila (4 točk) in kritičnega mišljenja, izvirnosti (6 točk); **drugi del** iz slogovne in zvrstne zaznamovanosti (4 točk), besedišča (4 točk), jezikovne pravilnosti (8 točk), pravopisa (3 točk) in oblike (1 točk).

Prvi del

Poznavanje teme (IT 0,69; ID 0,84)

Tematski sklop maturitetnega izpita 2012 je bil »Transgresija kot beg iz realnosti« (*La trasgressione come fuga dalla realtà*), socialna tematika, ki je od kandidatov zahtevala kritični pogled in natančno analizo. Tematika je zelo aktualna in blizu kandidatom. Kandidati so prebrali in analizirali štiri romane.

Eseji so bili vsebinsko bogati, čeprav uvodi pogosto niso vsebovali poglobitve naslova, kot so to zahtevala navodila, ampak so vsebovali splošne definicije ali interpretacije. Kandidati so primerno vključevali lastna stališča, čeprav so jih občasno razvijali premalo poglobljeno. Stališča in vrednote, ki so jih kandidati posredovali v jedrnem delu esejev, so bili utemeljeni tudi s primeri, ki so jih kandidati povzeli iz različnih virov (TV, kino, časopisi). Kljub temu pa razlaga glavne ideje ali ključnih dogodkov ni ustvarjalno podana in poglobljena.

Eseji so še vedno sestavljeni iz preobsežnih uvodov in prekratkih zaključkov. Kandidati pogosto ne citirajo naslova knjige in avtorja. Pri postavki poznavanje teme kandidati od možnih 8 točk v povprečju dosežejo 5,5 točke; 68,75 %.

Koherenca in besedilna kohezivnost (IT 0,61; ID 0,86)

Malo je esejev, ki bi bili jasni, tekoči, dobro organizirani. Tudi letos je to področje povzročilo velike težave. Kandidati so v povprečju dosegli 3,65 točke od 6 možnih (60,83 %). Pojavljajo se mnenja, ki niso povezana z naslovom ali pa se preveč ponavljajo in tako ne ustvarijo celostnega mnenja. Kakor pri maturi 2011 tudi letos kandidati uporabljajo predvsem priredje, kar sicer olajša razumevanje eseja, vendar je čutiti pomanjkanje osebnih in ustvarjalnih poglobitev (premalo osebnega izžarevanja). Tudi uporaba predvsem enostavnih jezikovnih struktur omogoča le tvorbo enostavnih povedi. Pri sosledju povedi so uporabljeni redki podredni vezniki in malo prirednih. Največji problem je letos predstavljala uporaba ločil, kar je esejem zmanjševalo kohezivnost in koherentnost.

Drugi del – jezik

Slogovna in zvrstna zaznamovanost (IT 0,69; ID 0,73)

V mnogih esejih je opaziti, da ni upoštevan naslovnik, kar se odraža v neobremenjenem prehajanju iz zbornega jezika na pogovorni in v pretirani svobodi pri izbiri besedišča.

Besedišče (IT 0,63; ID 0,86)

Besedišče je preprosto, a še vedno sprejemljivo (2,50 točke od 4, 62,5 %). Ne odstopa od besedišča prejšnjih let. Pojavljajo pa se nepravilnosti oz. negotovosti pri izbiri besed (npr. pretirana uporaba izraza *ovvero* namesto *ossia*).

Jezikovna pravilnost (IT 0,61, ID 0,66; 4,85 točke od 8; 60,62 %).

Kandidati obvladajo oblikoslovje na primerni ravni, čeprav se pogosto ne zavedajo, da je postavljanje ločil sestavni del kohezivnosti. V esejih so nepravilno postavljene vejice in dvopičja. Razvidna je pretirana raba treh pik za nedokončano misel. Druga kritična točka je napačna raba časov. Kaže se tudi nepoznavanje predlogov in njihove ustrezne rabe, spreminjanje osebe in števila ter nepravilna raba zaimkov (*gli* namesto *lo*, *li* namesto *gli*). Kandidati prevečkrat uporabljajo določene veznike (npr. *e*, *ma*, *però*) in napačno zapisujejo *c'è lo disse* namesto *ce lo disse*.

Pravopis (IT 0,70; ID 0,62)

Pravopis je v primerjavi z lanskim letom (lani 3,31 točke od 6; 51 %) boljši (letos 2,10 točke od 3; 70 %). Letos se je pojavila nepravilna raba člena *un* z apostrofom, kjer ga ne sme biti.

Preglednica 4.3.1.1: Razpravljalni esej

Število kandidatov	10
Povprečno štev. točk	33,25
Min. število točk	22
Maks. število točk	43
Maks. možno točk	50

Preglednica 4.3.1.2: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah

Štev. točk (od – do)	Število kandidatov
20–24	2
25–29	2
30–34	1
35–39	1
40–44	4

4.3.2 Druga izpitna pola: neumetnostno besedilo

Izpitna pola je sestavljena iz dveh besedil, ki preverjata bralno razumevanje. Tematika obeh je bila aktualna in temu lahko pripišemo dober uspeh. Naloge so raznolike glede na cilje preverjanja (globalno in podrobno razumevanje besedila, podoživljanje vsebine, poznavanje jezika, krajša tvorba naloga). Naloge so na različni zahtevnostni ravni glede na Bloomovo lestvico (poznavanje, razumevanje, uporaba, analiza, sinteza in vrednotenje) in pokrivajo vse taksonomske ravni, ki jih predvideva mrežni diagram. Določene naloge, ki zahtevajo od kandidata analizo, sintezo in vrednotenje, povzročajo težave in s tem tudi nižje rezultate. S tovrstnimi nalogami ne želimo iskati kandidatova šibka področja, temveč želimo vplivati na pouk ter dijake in učitelje spodbuditi k sistematičnemu utrjevanju in ponavljanju. Le na tak način bodo kandidati ugotovili pomanjkljivosti v znanju in jih postopno odpravljali.

Tudi letos, kot že v predhodnih letih, smo ugotovili, da so naloge zahtevnosti II in III, v katerih morajo kandidati pokazati poznavanje besedišča, zanje prezahtevne. Tudi vprašanja, ki zahtevajo višjo raven znanja, povezanega s splošno razgledanostjo, predstavljajo težavo.

Preglednica 4.3.2.1: Neumetnostno besedilo

Število kandidatov	10
Povprečno štev. točk	46
Min. število točk	36
Maks. število točk	52
Maks. možno točk	60

Preglednica 4.3.2.2: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah

Štev. točk (od – do)	Število kandidatov
36–41	3
48–53	7

4.3.3 Ustni del izpita

Od 20 možnih točk je 16 vezanih na branje, interpretacijo in analizo leposlovnega besedila ter umestitev v literarno ali zgodovinsko obdobje v povezavi z avtorjevim življenjem, poetiko in ostalimi deli. V ta sklop ocenjevanja sodi tudi zmožnost kritike in izražanje mnenja, primerjave in argumentacija le-teh. Ostale 4 točke so namenjene sposobnostim izražanja kandidata, jeziku, bogastvu besednega zaklada, sposobnosti organizacije govora z vidika koherence in kohezivnosti; slovnični ustreznosti in primerni slogovni zaznamovanosti besedila glede na naslovnika, namen in okoliščine besedila.

V primerjavi z lanskim ustnim delom izpita je letos večji odstotek kandidatov, ki so dosegli visoko število točk (lani je od 14 kandidatov le en 1 kandidat dosegel nad 18 točk, letos je tako visoko število točk doseglo 7 kandidatov od 10). Letos niti en kandidat ni dosegel 0 točk ali 1 točko. Povprečna ocena letošnjega ustnega izpita je 17,50 točke od 20 možnih, občutno višja od lanskega (12,94 točke od 20).

Ti podatki kažejo, da so se kandidati dobro pripravili na ustni izpit.

Preglednica 4.3.3.1: Ustni izpit

Število kandidatov	10
Povprečno štev. točk	17,5
Min. število točk	12
Maks. število točk	20
Maks. možno točk	20

Preglednica 4.3.3.2: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah

Štev. točk (od – do)	Število kandidatov
12–13	1
14–15	1
16–17	1
18–19	5
20–20	2

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Prva izpitna pola: razpravljalni esej

Vsebina 1, postavka A (poznavanje teme): 5,50 točke od 8

Pogosto se izkaže, da kandidati površno poznajo obravnavano temo. Svetuje se, da se med letom analizira tema, s katero se bodo kandidati srečali na maturi, pri različnih predmetih in področjih. Na primer tema odraščanja in vsa dejanja, ki jo spremljajo, bo tudi v naslednjem izpitnem roku, zato jo lahko vključujemo v čim več različnih obravnav. Tako bo kandidat pridobil obširnejše znanje o določeni temi.

Vsebina 1, postavka C (koherenca in besedilna kohezivnost): 3,65 točke od 6

Najšibkejši člen skoraj vseh esejev je organizacija besedila. Čeprav so eseji vsebinsko bogati, napake pri sledu povedi tvorijo delno nekoherentno besedilo.

Profesorji naj bi pri pouku z ustreznimi vajami poudarjali rabo ločil, tako bi dijaki lažje tvorili povedi, v katerih bi z ustrezno izbranimi ločili znali povezovati različna razmerja med stavki. Nadgrajevati bi bilo potrebno znanje, pri katerem bi uporabljali izraze za povezovanje posameznih delov besedila v celoto.

Vsem kandidatom bi bilo potrebno vlitati zavedanje, da bi pozornejša branje obveznih čtiv, pisanje obnov, poglobitev v bistvo knjige, pisanje mnenja, pripomoglo k izboljšanju esejev in na splošno pisnega sporočanja.

Jezik 2, postavka A (slogovna in zvrstna zaznamovanost): 2,65 točke od 4

Tudi slogovna in zvrstna zaznamovanost besedila predstavlja težave za kandidate, ki bi morali upoštevati naslovnika ter poznati razliko med zapisanim in govorjenim besedilom. Govorno sporočanje dovoljuje odstopanja, pisno pa zahteva dosledno upoštevanje pravopisnih in slovničnih pravil.

Učitelji naj pri pouku skupaj z dijaki popravljajo pisne izdelke, v katerih je prisotna napačna raba sloga. S tem postopno odpravljajo vrzeli v rabi in odpravljajo slogovno zaznamovanost besedila. Priporočamo tudi, da pogosto tvorijo različna besedila glede na naslovnika, namen in okoliščine besedila.

Jezik 2, postavka C (jezikovna pravilnost): 4,85 točke od 8

Pomembno je, da se kandidati zavedajo vloge veznikov v zgradbi besedila in jih znajo tudi ustrezno uporabiti. To lahko dosežemo z intenzivno vajo, npr. v besedilo naj dijaki vnašajo veznike in druga ločila ali s tvorbo krajših besedil. Pomembno je tudi, da jim pojasnimo pravila rabe.

Druga izpitna pola: neumetnostno besedilo

Naloga 4 (1,10 točke od 2); IT 0,55, ID -0,10

Spiega l'affermazione del giornalista "Se questa è la Ragione, meglio esser pazzi. Se questo è il progresso dei Lumi, dateci il Medio Evo Oscuro" riferita al testo.

Naloga 6 (1,30 točke od 2); IT 0,65, ID 0,86

Perché il giornalista chiude il suo articolo con la celebre frase „Galeotto fu il libro e chi lo scrisse“? Che significato ha l'espressione nel contesto?

Naloga 15 (0,80 točke od 2); IT 0,40, ID 0,68

Quali fattori dovrebbero rendere meno apprensivi i genitori dei globtrotter? Elencane almeno tre.

Predvsem naloga 4 in naloga 6 sta povezani z višjo ravno znanja in medpredmetnega povezovanja. Ponovno se je pokazala potreba po spodbujanju učencev, da združijo znanje, ki so ga pridobili pri različnih predmetih.

Naloga 8 (2,70 točke od 5)

Ta naloga je iz višje ravni poznavanja besedišča. Ta pomanjkljivost se je izkazala tudi pri eseju. Pomembno je, da pri pouku učitelj uvaja raznolike dejavnosti za bogatenje besednega zaklada.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

Zunanji ocenjevalci menijo, da je bil izbor vsebine in teme primeren in naloge so bile ustrezne z gledišča težavnosti in pestrosti.

Zunanji ocenjevalci so izrazili navedeno mnenje:

- Lestvico pri ocenjevanju eseja bi bilo potrebno izpopolniti, saj so ocenjevalci izrazili svoja mnenja in dvome, povezane s prvino kritične sposobnosti in izvirnosti, ki je po njihovem mnenju previsoko točkovana (6 točk). To je v skladu z mnenjem znanih jezikoslovcev, kot sta Vertecchi in Serianni, ki trdita, da le redki kandidati dosežejo izrazito kritičnost in izvirnost. Pri pravopisu pa se dodelijo samo 3 točke, čeprav je ravno tu možno ovrednotiti znanje z različnim številom točk.
- Naloge druge izpitne pole so ustrezne (analiza dveh neumetnostnih besedil), saj ne preverjajo le znanja, temveč tudi različne kompetence kandidatov.

Sklep

Rezultati izpita splošne mature dokazujejo, da je bilo delo komisije dobro opravljeno. S pomočjo rezultatov splošne mature učitelji ugotavljajo vrzeli v znanju dijakov in ustrezno načrtujejo pouk. Spodbujajo razvijanje vseh kompetenc in učnih strategij, s pomočjo katerih odpravljajo pomanjkljivosti v znanju jezika pri svojih dijakih.

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

Pri ocenjevanju pisnega dela izpita 2012 so sodelovali vsi člani izpitne komisije za italijanščino: Anita Dessardo, Annamaria Lizzul, Dora Manzo, Nives Zudič Antonič in ena zunanja ocenjevalka.

Komisija se je sestajala v prostorih Gimnazije Antonio Sema v Piranu.

Za ocenjevanje esejev se je DPK SM za italijanščino kot materinščino prvič zbrala 29. maja 2012, da so članice lahko določile skupni kriterij celotne lestvice ocenjevanja. Na drugem srečanju komisije, dne 30. maja, so dorekle še zadnje formalnosti za ocenjevanje eseja. Od 30. maja do 11. junija sta dve ocenjevalki v ločenih prostorih podali svoje ocene vseh esejev.

12. junija 2012 se je komisija sestala, da je analizirala ocenjevanje druge izpitne pole in preučila, katerim delom posvetiti več pozornosti.

DPK SM za italijanščino kot materinščino se je sestala še zadnjič 20. junija 2012 in natančno preučila ter analizirala drugo izpitno polo, če bi prišlo do morebitnih popravkov.

5.2 Ugovori na oceno in na način izračuna izpitne ocene

Ugovorov na oceno letos ni bilo.

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

Letos je izpit splošne mature iz italijanščine kot materinščine v spomladanskem izpitnem roku splošne mature prvič opravljalo 10 kandidatov (lani 16).

Letos se je pri splošni maturi iz italijanščine kot materinščine spremenila shema pisnega dela izpita tako, da prva izpitna pola (šolski esej) sestavlja 50 % ocene (prej 60 %) in se piše 120 minut (prej 180 minut), druga izpitna pola (razčlemba izhodiščnega besedila) pa sestavlja 30 % ocene (prej 20 %) in se piše 90 minut (prej 60 minut). Ne moremo še reči, če so te spremembe pripeljale tudi do boljših rezultatov na maturi ali je to zgolj letošnja boljša generacija (saj je maturo opravilo samo 10 dijakov). To bomo lahko povedali čez nekaj let, ko bomo lahko analizirali večji del generacije, ki bo opravilo maturo.

Pri esejski nalogi (izpitna pola 1) so kandidati v povprečju dosegli 33,25 točke od 50 možnih ali 66,5 odstotne točke (lani 64,31); pri razčlembi neumetnostnega besedila (izpitna pola 2) pa so dosegli 23 točk od 30 možnih (76,66 odstotnih točk; lani 63,75), torej pri zunanem delu izpita 70,31 odstotnih točk (lani 64,17). Pri notranjem delu izpita je bilo v povprečju dosežene 17,50 točke od 20 možnih, torej 87,5 odstotne točke (lani 64,7).

Eseji so bili vsebinsko bogati, čeprav uvodi pogosto niso vsebovali poglobitve naslova, kot so to zahtevala navodila, ampak so vsebovali splošne definicije ali interpretacije. Kandidati so primerno vključevali lastna stališča, čeprav so jih občasno razvijali premalo poglobljeno. Stališča in vrednote, ki so jih posredovali v jedrnem delu esejev, so bili utemeljene tudi s primeri, ki so jih kandidati povzeli iz različnih virov (TV, kino, časopisi). Kljub temu pa razlaga glavne ideje ali ključnih dogodkov ni ustvarjalno podana in poglobljena.

Eseji so še vedno sestavljeni iz preobsežnih uvodov in prekratkih zaključkov. Kandidati pogosto ne citirajo naslova knjige in avtorja. Pri postavki poznavanje teme kandidati od možnih 8 točk v povprečju dosežejo 5,5 točke; 68,75 %.

Izpitna pola 2 je sestavljena iz dveh besedil, ki preverjata bralno razumevanje. Tematika obeh je bila aktualna in temu lahko pripišemo dober uspeh. Naloge so raznolike glede na cilje preverjanja (globalno in podrobno razumevanje besedila, podoživljanje vsebine, poznavanje jezika, krajša tvorba naloga). Naloge so na različni zahtevnostni ravni glede na Bloomovo lestvico (poznavanje, razumevanje, uporaba, analiza, sinteza in vrednotenje) in pokrivajo vse taksonomske ravni, ki jih predvideva mrežni diagram. Določene naloge, ki zahtevajo od kandidata analizo, sintezo in vrednotenje, povzročajo težave in s tem tudi nižje rezultate. S tovrstnimi nalogami ne želimo iskati kandidatova šibka področja, temveč želimo vplivati na pouk ter dijake in učitelje spodbuditi k sistematičnemu utrjevanju in ponavljanju.

Tudi letos, kot že v predhodnih letih, smo ugotovili, da so naloge zahtevnosti II in III, v katerih morajo kandidati pokazati poznavanje besedišča, zanje prezahtevne. Tudi vprašanja, ki zahtevajo višjo raven znanja, povezanega s splošno razgledanostjo, predstavljajo težavo.

Pri ustnem delu je od 20 možnih točk 16 vezanih na branje, interpretacijo in analizo leposlovnega besedila ter umestitev v literarno ali zgodovinsko obdobje v povezavi z avtorjevim življenjem, poetiko in ostalimi deli. V ta sklop ocenjevanja sodi tudi zmožnost kritike in izražanje mnenja, primerjave in argumentacija le-teh. Ostale 4 točke so namenjene sposobnostim izražanja kandidata, jeziku, bogastvu besednega zaklada, sposobnosti organizacije govora z vidika koherence in kohezivnosti;

slovnični ustreznosti in primerni slogovni zaznamovanosti besedila glede na naslovnika, namen in okoliščine besedila.

V primerjavi z lanskim ustnim delom izpita je letos večji odstotek kandidatov, ki so dosegli visoko število točk. Ti podatki kažejo, da so se kandidati dobro pripravili na ustni izpit.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Izpitno gradivo je bilo tehnično dobro pripravljeno. Zunanji ocenjevalci menijo, da je bil izbor vsebine in teme primeren in naloge so bile ustrezne z gledišča težavnosti in pestrosti. Pri vrednotenju izdelkov ni bilo večjih težav.

Zunanji ocenjevalci so tudi mnenja, da so naloge druge izpitne pole (analiza dveh neumetnostnih besedil) ustrezne, saj ne preverjajo le znanja, temveč tudi različne kompetence kandidatov.

Naloge so raznolike glede na cilje preverjanja (globalno in podrobno razumevanje besedila, podoživljanje vsebine, poznavanje jezika, krajša tvorba naloga). Naloge so na različni zahtevnostni ravni glede na Bloomovo lestvico (poznavanje, razumevanje, uporaba, analiza, sinteza in vrednotenje) in pokrivajo vse taksonomske ravni, ki jih predvideva mrežni diagram.

6.3 Druge ugotovitve

Državna predmetna komisija za splošno maturo za italijanščino kot materinščino (DPK SM) meni, da je izpit splošne mature iz italijanščine v letu 2012 v celoti uspel, saj ni bilo zapletov glede priprave izpitnega gradiva, izvedbe izpita in ocenjevanja izdelkov. Na izpitno oceno iz italijanščine se ni pritožil noben kandidat.

Rezultati maturitetnega izpita dokazujejo, da je bilo delo komisije dobro opravljeno. S pomočjo rezultatov splošne mature učitelji ugotavljajo vrzeli v znanju dijakov in ustrezno načrtujejo pouk. Spodbujajo razvijanje vseh kompetenc in učnih strategij, s pomočjo katerih odpravljajo pomanjkljivosti v znanju jezika pri svojih dijakih.